

SILOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan vsečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brž pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

"Staro" in "mlado".

V zadnjih številkah našega lista smo po zaslugu ocenili možate besede, s katerimi je naš državni poslanec g. prof. Šuklje zavrnil smrtno obsodo, kakeršno se je drznil izreči nad koroškimi Slovenci, ustanovni naš naučni minister. Zabeležili smo glasni odmev, ki ga je našlo pogumno sprejetje neizogibnega boja v slehernem slovenskem srci, a ponosno poudarjamo tudi še danes, da smo prav mi dramili slovenske zastopnike iz goljušivega sná, v katerega jih je zazibala vladna "sirena", še predno jih je vzdramil nehoté grofa Taaffeja naučni minister. Nam so se hudovali slovenski poslanci, na nas so se kakor toča usipali napadi domačih naših nasprotnikov, a le govor ministra Gauča pritisnil je sedaj našemu svarilu pečat resnice, dokazal je, da smo prav govorili in svarili.

Vzlic temu, četudi žalostnemu zadostenju pa smo prej ko slej želi hvale za našo rodoljubno odkritost in ako smo danes primorani to izrecno poudarjati, imamo zato tehtnih razlogov. Nenradi sicer kramo gospodu Šukljeju zasluzeno hvalo, a v interesu celokupne slovenske stvari se vendarle moramo baviti tudi z onimi stavki njegovega govorja, s katerimi nam je dokazal zastopnik dolenskih mest, da se tudi v sveti svoji naučnosti ni mogel ubraniti otle fraze, ki jo je v Slovence vrgla tuja sila, in da ga je tudi v trenotku toli pomenljivem premamila osebnost v grožnjo, katere — in to je najhujše — sam ni smatral za resno.

Gospod Šuklje opomnil je namreč naučnega ministra na to, da je prav on prouzročil na Češkem zmago stranke mladočeške, da on s plohs posebno srečo v zgaja ekstremne stranke — in uprašal ga je s povzdignenim glasom, mu liata skušnja ne zadostuje in hoče li poleg Mladočeške tudi še Mladoslovence? S tem hotel je gospod profesor strahovati vlado z našo narodno-napredno stranko, ki jo imenujejo Nemci "per analogiam" čeških razmer madoslovensko, in s tem hotel je nas izigrati proti vlasti kot nekako strašilo. Nova sicer ni bila ta ideja, a poštena tudi ne! Da bi bil to storil v svoji gorečnosti kak mlad pristaš novodobne naše

ecclesiae militantis, česar duševno obzorje ne sega in ne sme segati preko mej škoftega dvorca Ljubljanskega, tedaj bi mu tega že glede na sedaj tudi v cerkev uvedeno teorijo "des beschränkten Unterthanenverstandes" ne šteli v zlo. A gospod Šuklje je o naših domačih razmerah, katere motri iz varne perspektive, žalibog dobro poučen, on govoril je vrhu tega dne 14. t. m. v imenu celokupnega slovenskega naroda in zategadelj ne moremo mirno spraviti udarca, kakeršnega nam je gospod profesor naklonil, odgovarjajoč vsememškemu baronu Gauču!

In ako sedaj uprašamo gospoda Šukljeja, kaj si on predstavlja pod pojmom "ekstremne stranke madoslovenske", kaj je njemu "staro" in kaj "mlado", tedaj se bojimo, da smo v hudo zadrego spravili gospoda profesorja. Nam pa je odgovor legak. Mi smo posamič in v politični naši organizaciji, to je v "Slovenskem društvu", vedno in povsod poudarjali in dokazovali, da zgora mi zastopamo staro slovenski program, veleč, da nam prejemo odložiti orožja, predno ni osvobojeno tujega jarma zadnje slovensko selo, dokler ni dejansko uresničena jednakopravnost celokupni Sloveniji, in da nas v tem boji ne smejo motiti nobeni goljušivi obziri. Hoteč označiti tudi že v svojem imenu, da je v tem smislu napredek našega naroda prva naloga, krstili smo se za narodno-napredno stranko. Vse to storili in storiti morali smo zategadelj, ker je bila pričela tuja sila cepiti naše moči ter odvračati jih od narodnega dela v boju s fantomom, kateri je v sredi otel, ob krajih ga pa nič ni; pod krinko "verske nevarnosti" pričelo se je namreč Rimsko uprašanje postavljati pred slovensko in ljubezen do naroda postala je dopustna le še v tesnem okviru mejnaročnega škofovskega programa. Ker so privrženci nove stranke postalni vsled tega v narodnem obziru popustljivi, zategadelj odcepili smo se od njih ter visoko dvignili zopet staro slovensko zastavo. Ako je to naše početje ekstremnost, potem smo zares ekstremna stranka, mlad pa naš program gotovo ni. V tem pogledu pa se je, hvala Bogu, pokazal dne 14. t. m. pravega "Madoslovenca" tudi gospod Šuklje sam, pokazali so se nakrat kot take vsi slovenski poslanci, pritrivši njegovemu stvarnemu in odločnemu govoru.

Druge razlike poleg označene pa mej nami in (sit venia verbo!) Starosloveni vi, in niti tega se o nas ne da trditi, da bi liki drugo "mlade" stranke zahtevali tudi točne vršitve kakega programa, kateri iz teh ali oih "višjih državnih" razlogov še ni izpolnjiv, da bi torej mi ne bili realni politiki; kajti to, kar je zahteval dne 14. t. m. za Slovence "najzmernejši" in "staroslovenski" politik, to se popolnoma krije z našim "madoslovenskim" programom. Zgol pretirani politični klerikalizem, ki ga je importiral v nas nemški duh, zgol ta klerikalizem je tedaj ona zagvozda, ki nas je razcepila v "stare" z mladimi in v "mlade" s starimi idejami. Ker pa ta razlika, hvala zavednosti in razsodnosti izvenkranjske duhovščine, velja le bolj za našo kronovino in ker z oporom slovenskega naroda zoper težnje naučnega ministerstva sploh v nobeni zvezi ni, uprašamo sedaj gospoda Šukljeja: čemu je dal pri tako slovesni priliki duška željam premilostnega našega knezoškoфа, čemu morebiti svojim osebnim ozirom? Čemu je hotel diskreditovati stranko, za katero stoji ogromna večina slovenske inteligencije, čemu je žalil najzvestejše naše zaveznike, Mladočehe v istem hipu, ko so oni najglasnejše pritrjevali njegovemu oporu zoper skrajno žaljenje slovenskega naroda, čemu je gospod profesor stvarjal umetno strankarstvo tam, kjer resničnega ni?

Na vse to nam gospod Šuklje pač ne bode znali dati povoljnega odgovora, kajti v vse to slovenski narod njega ni pooblastil, in slabo uslužuje storil skupni slovenski stvari, kažoč Nemcem predor, katerega je v narod slovenski uskal tuj fanatizem.

To smo hoteli povedati in želeč, da bi se "tandem aliquando" ne vršili več taki nepremišljeni in neopravičeni, veljni celokupne Slovenije kvarni napadi, završujemo svojo obrambo.

Državni zbor.

Na Dunaji 18. novembra.

Včerajšnja 19. seja posvečena je bila večinoma interpelacijam zaradi mnogo komentovane avdijence viteza Jaworskega pri Njega Velečanstvu. Razburjenost, katero je omenjena časnikarska raca prouzro-

sel je Pečorin na ples, kjer se je moral sniti z njo. Skrbno je gledal za njo in opažal, da je nikdo ni povabil na mazurko. Znamenje se je dalo godcem, kavalirji rožljali so s stoli, postavljajoč jih v krog. Elizabeta Nikolajevna odšla je v oblačilnico, da bi skrila svojo jezo. Pečorin počakal jo je pri durih. Ko se je vračala v sobo, začenjala se je že druga podoba.

"Kje ste se skrivali," rekel je, "povsod sem Vas iskal, pripravil tudi stole; kajti nadejal sem se, da mi ne odrečete."

— Kako imate veliko zaupanje v samega sebe. „Pa saj ne bodete prestrogo kaznovali tega mojega zaupanja?“

Odgovorila ni, temveč šla je za njim.

Njiju razgovor nadaljeval se je mej plesom, odlikoval se je s šalami, pušicami, dotikal se je vsega, celo ljubezenske metafizike. Pečorin ni pričaščal nobeni njenih mladih in svežih nasprotnic. Pri večerji se je usel poleg nje, razgovor se je nadaljeval in nadaljeval, malo je manjalo, da jej ni rekel, da je obožava do brezumja (seveda v dvomiselnem pomenu). Velik korak je bil storjen in povrnil se je domov zadovoljen s svojim večerom.

Skozi nekaj tednov po tem večeru sta se vi-

del na raznih večernih zabavah. Seveda je on vedno iskal priložnosti, da se snide z njo, ona se pa tudi takim priložnostim ni izogibala. Kmalu so ljudje opazili njijino laskanje drug drugemu kot popolnoma nov in originalen pojav v naši bladni družbi. Pečorin se je izogibal neskromnih uprašanj, deloval je pa jako odkrito, z jedno besedo hodiš je po potih starodavnih lizunov in je deloval prav na klasičen način. Elizabeta Nikolajevna bila je s tem jako zadovoljna, kajti nadejala se je, da ga bode zavlekla vedno bolj in bolj in da jo bode potem vzel, kakor so že govorile naše matere. Njeni roditelji o njem neso imeli še nobene sodbe, in so ga brez vsacih ovinkov povabili, da naj kaj obišče njih dom, da se bolj seznanijo z njim. Mnogi so se mu že posmehovali kot bodočemu ženini; dobri prijatelji so ga že svarili, da naj se varuje kakne neumnosti, na katero sprva še misil ni. Iz tega je sklepal, da se je približalo trenotje odločilne krize.

Bil je sijajen ples pri baronu *** — Pečorin je po navadi plesal prvo kadriljo z Elizabeto Nikolajevno.

— Kako je lepa danes manjša R. — opazila je Elizabeta Nikolajevna.

LISTEK.

Kneginja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Urbanov.)
(Dalje.)

Elizabeta Nikolajevna je bila ustopila v to dobo, ali poslednjega udarca jej ni bil priložil brez-skrbni šaljivec, pa tudi ne brezrčni zlikovec, temveč to je bilo tako-le:

Pred poldrugim letom je bil Pečorin še v svetu dovolj nov človek. Treba mu je bilo pridobiti to, kar imenujejo nekateri svetno poznanost, to je zasluti kot človek, ki more storiti hudo, kadar se mu zazdi. Nekaj časa je zastonj iskal podstavka, na katerega bi se postavil, da bi obrnil nase ljudske pozornost. Postati ljubimec kake znane krasotice, bilo je pretežavno za začetnika, kake mlade in še nedolžne deklice pa ni hotel osramotiti. In to si je izbral za svoje orodje Elizabeto Nikolajevno, kateri ni bila niti krasotica, niti mlada... V naši bedni družbi je fraza: Toliko jih je spravil ob dobro ime, kolikor je pridobil zmag.

Elizabeta Nikolajevna in on sta že bila dolgo znana. Pozdravljala sta se. Ko je naredil svoj načrt,

čila na naši borzi, bila je istinito toliko, da se je splošno govorilo le o bližnji mobilizaciji.

Tudi posledice njene bile so zle takisto za kurze naših papirjev, kakor za ugled poljskega kluba. V državnem zboru oglasila se je cela vrata interpelacij, ki je preplavila mizo predsednikovo. Vse stranke so izrazile svoje mneje v osmih jednakih uprašanjih. Tudi slovenski poslanci so stavili v zvezi s konservativci interpelacijo, ki sta jo izročila posl. dr. Ferjančič in baron Morsey.

Sejo otvoril je prvi mestnik ob 10% ura in dal prečitati došle interpelacije, kakor tudi objavo ministra deželne brambe o potrditvi zakona radi dopolnjenja dveh točk brambenega zakona iz l. 1889.

V zadevi časnikarske race in došlih pritožeb izjavil je grof Taaffe, da vlada omenjeno novico kar najstrože obozoja in se v tem strinja z vso zbornico. V preiskavo je zbornica borze določila poseben odsek. Tudi drž. pravdništvo vodi že preiskavo. Vlada bode vse pozvedovanja podpirala. Taaffe izjavlja, da "Wiener Tagblatt" ni oficijozni list in da vlada nima nikakih zvez z njim.

Posl. Lueger začne obravnavo in veli, da stoji omenjeni list v zvezi z baronom Hirschom, in da ga vlada tudi indirektno podpira s tem, da mu je dovolila prodajo posamnih listov. Tudi se mu čudno vidi, da ta list izve vse kar se godi v vladnih krogih najprej. V popravi svoje race pa še nekako izzivajoče zavija neresnico svojega izvestja.

Nekdanji govornik vitez Bilinski poudarja zahtevo poljskega kluba, da se pojde prouzročitelj tolike neresnice. Posl. Morsey zahvaljuje se ministarskemu predsedniku.

Grof Taaffe povzame besedo in izjavlja, da ni imel doslej priložnosti vzeti omenjenemu listu prodajo posamnih listov in še ugovarja določno trditvi, da stoji vlada v kakoršni koli zvezi z listom.

Posl. Heilsberg upa, da bode preiskava dognala natančne podatke, posl. Lueger polemizuje proti izjavi ministarskega predsednika trdeč, da bi izvestni krogi radi nahajščali Avstrijo v vojno proti Rusiji.

Tudi posl. Hauck in Kajzl obsojata postopanje lista, o katerem se je domnevalo, da je oficijozen in končujeta obravnavo s prošnjo, da se dovoli vsem listom pravica prodaje posamnih listov, da ne bode množica iz take malenkosti sodila, jeli kak list oficijozan ali ne.

Obravnavo v tej zadevi se je nato zaključila.

V isti seji končala se je tudi obravnavo o deželne brambe proračunu in se vsprejela.

Posl. Teliszewski neče vzbujati vojnih uprašanj, a vidi se mu nedoumno, da se množi budget jednega oddelka v štirih letih za 80%. Strinja se sicer z ministrom v tem, da je potrebno obraniti ugled naše vojne, a meni, da je mnogo perečih uprašanj, ki se imajo rešiti. Naglaša, da se naj domačinom dajo domačini za poveljnike. Tudi plača, katero dobivajo vojaki ob vajah, vidi se mu mnogo prenizka.

Posl. Garnhaft želi, da se pomnože orožniki, a posl. Hofmann, da se uvažuje mala obrt pri oddaji del za vojno. Tudi na Nemškem delujejo tako. Opazinja tudi na slabo oskrbo moštva in na množče se samomore.

Pečorin je obrnil lornet v mlado krasotico, dolgo jo gledal, potem pa odgovoril:

"Dà, zares lepa je. S kakim ukusom so pri vite te rudeče cvetlice v gostih, rujavorudečih kitah. Vsekakor moram danes plesati z njo, zlasti zato, ker ona vam ugaja. Ni res, da se jaz res hitro kaj domisljam, kadar je treba vam napraviti kako veselje".

— Gotovo, vi ste jako ljubeznjivi — odgovorila je živo.

Ta trenotek je prenehala godba, prva kadrilja se je končala in Pečorin se je jako uljudno poklonil in oddalil od plesalke. Ostali del večera je ali plesal z R. ali pa stal poleg njenega stola. Pričadeval se je, kolikor je moč veliko govoriti z njo in kazati se zadovoljnega. Če tudi je gospodična R. bila tako priprosta, pa vender je sklepala, da je Pečorin jako ljubeznjiv kavalir, ker je toliko govoril. Po mazurki šla je k Elizabeti Nikolajevni in ta jo je uprašala z ironičnim smehljajem:

— Kako se vam zdi vaš neutrudljivi danačnji kavalir?

— Il est très aimable, odgovorila je R. To je bil hud udar za Elizabeto Nikolajevno,

Posl. Kopycinski meni, da so zakoni glede ženitve službujočih vojakov prestrogi, a poslanec Podlaszecki vidi nevarnost v tem, da se ne dajo vojnikom domačini kot podčastniki in trdi, da se negujejo židi, ki niso nikdar narodnjaki.

Grof Stürgkh peča se z orožniki in dokazuje, da se jim naročajo posli, ki nikakor ne spadajo v njih službo. Tudi on želi pomnoženje orožnikov.

Minister Welschheim odgovarja, da poskuša vojna uprava glede oddaje del vsem izrečenim željam ustreči. Pravi, da so 1/4 vseh prostovoljev skušajo dobro prebili, in pri tem ni bil nemški jezik kriv, da so propali. Seveda je vedno mnogo malenkostij, katerih pa ni mogoče odpraviti nakrat.

Posl. Foregger želi, da se pomnoži število orožnikov, posl. Promber pa zahteva, da se skrbti zadostno za vdove in sirote padlih vojakov. Dr. Fuss podaja v dolgem svojem govoru podatke o vojni na Nemškem in o sklepnu, skrajšati vojno službo na dve leti in želi, da se jednak zakon sklene.

Na to se izvoli od ostalih govornikov posl. Vašaty glavnim govorom. Njemu se vidijo fizične zahteve prevelike, jezikovna zahtevanja pa preostater navaja primere iz zgodovine.

Poročalec Baerenreither odgovarja posamičnim govornikom, posebno glede prostovoljev in konča s priporočbo, da se proračun vsprejme, kar se tudi zgodi.

Seja se na to ob 1. uri popoldan zaključi:

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. novembra.

Grof Kalnoky v avstrijski delegaciji.

V pondeljek posvetoval se je avstr. delegacije proračunski odsek o ukupnih troških in pri tej prilikov govoril je minister vnašnjih zadev tudi o občem političnem položaju, kakor je bil to storil že v ogerskih delegacijah. Jedro Kalnokyevega govora bodi podano čitateljem našega lista v nastopnem kratkem izvodu. Najprej dopovedal je minister delegatom, da mej cesarjevo izjavo o sedanjem položaju in mej tem, kar je bil on govoril v ogerskih delegacij proračunskem odseku, ni nikakega razločka in potem izjavil, da bi vojna uprava gotovo no zahtevala tako oskromnih vstopic, ako bi odgovorni faktorji zmatrali situacijo za nevarno, ter tudi pogedal, da se povsem in v vsakem oziru zlagi s tem, kar sta zadnji čas govorila markeze Rudini in lord Salisbury. Situacija je ugodna, zakaj nobena država ne misli se spoprijeti z drugo, akopram ni mogoče tajiti, da se oboroževanja in druge priprave za vojno tirajo v toliki meri, kakor še nikdar prej. — In to je velika nevarnost, zakaj razloček mej željo vzdržati mir in mej močjo to storiti je tako važen in — nevaren. Vzlic tej resnici in uvaževanja vredni opasnosti sedanje situacije pa se ni odreči upanju, da bodo nastalo stalno mirovno rezmerje mej posamnimi državami, da se bodo za stalno odpravili vsi povodi kaki vojni. Sedanji trenotek je takšen, da akutnega političnega uprašanja, ki bi bil resen uzrok preplašenosti, ki se vedno bolj razširja, ni konstatovati. Politične razmere mej Avstrijo in drugimi državami so dobre. Trojna zveza postala je "pivot" evropske situacije in sicer vsled vzvišenih nje miroljubnih tendenc. Razmerje Avstrije in balkanskih držav je dobro in tudi s Srbijo se je nekoliko poboljšalo, kar je zlasti trgovinski pogodbi zahvaliti. Glede priznanja Koburžana pa sedaj nikakega upanja ni. Minister govoril je

katera je čutila, da izgubi poslednjega svojega kavalirja, kajti drugi mladeniči so jo že itak popustili, videč, da se zanima samo za Pečorina.

In res s tega dne je Pečorin postal proti njej bolj razstresen in hladen; javno jej je delal mahne neprijetnosti, katere so zapazili vsi in za katero vendar ni moč zahtevati zadoščenja. Govoreč z drugimi devojkami se je izražal o njej z razčudljivim pomilovanjem, ona je pa nasproti vsled slabega preudarka in žeče, zbadati njegovo samoljubje, z upaval prijateljicam pod pečatom najostrejše tajnosti, svojo najčistejšo in najiskrenjejšo ljubezen. Toda zastonj. On se je veselil nepotrebnega zmage in ona je zagotavljajoč drugim sama začela verjeti, da ga ljubi. Roditelji njeni, ki so kot nepristranski opozvalci bistreje vse videli in presodili, začeli so jo karati govorč: "Glej, celo leto si zgubila zastonj, odrekla si ženini z dvajsetimi tisoči letnega dohodka: res je bil star in mrtvoden — kaj so pa sedanji mladeniči! Tvoj Pečorin je res lep. Saj smo že naprej vedeli, da te ne vzame, pa tudi mati mu tega ne pusti. Kaj je iz vsega tega? Sedaj te že zamehuje". (Dalje prih.)

nadalje o Dardanski aféri, katera je po njega sodbi brez nobene nevarnosti in pri tej prilikov slovesno izjavil, da avstrijska vlada nikakor ne misli razširiti svoje ozemlje na balkanskem polotoku. Omeniti je še, da je Kalnoky povedal tudi, da se bodo še pred 1. februarjem dognale nove trgovinske pogodbe. Vse drugo je brez posebne važnosti.

Deželni kulturni svet češki.

Deželni zbor češki sklenil je v zadnjem zasedanju na podlagi Dunajskih punktacij, da je doslej jednotni kulturni svet za kraljevino češko razdeliti v dve sekciji, v nemško in češko. Vlada se je povabilo, da uveljavlja ta sklep čim prej mogoče in pred nekaterimi dnevi vršile so se v Pragi volitve v češki oddelek. Navzočna sta bila princ Ferdinand Lobkovic in baron Aerenthal, prvi kot predsednik, drugi kot podpredsednik. Mladočeški delegati izročili so začetkom seje predsedniku protest, v katerem so izjavili, da se v interesu dežele sicer ne odtegne delovanju v kulturnem svetu, da pa to nima upiva na njih pravne nazore o tej instituciji. Pri volitvi v odbor stavili so zastopniki staročeške stranke predlog, naj volijo delegacije, katerih je bilo 111 prisotnih, 9 odbornikov staročeških in 12 mladočeških. Mladočeški kandidati odklonili so ta predlog in vsled tega volili sta obe stranki svoje posabne kandidate. Izvoljeni so bili vsi kandidati mladočeške stranke s 63 glasovi, dočim so dobili staročeški kandidati samo 48 glasov. — Staročeški deželni poslanec je izjavil, da zmatra ta izid volitve kot izraz sovraštva mladočeške stranke.

Wiener Tagblatt

postal je zdaj predmet občne pozornosti. Preiskavo v znani zadevi, v katero je zapleten ta list, odklonil je, kakor poročajo Dunajski listi, državni pravnik in jo le začel vsled izrecnega naloga vlade. Finančni minister dr. Steinbach rekel je deputaciju Dunajske borze, ki se je v tej stvari oglasila pri njem, da se bode v zmislu želj, izrečenih v državnem zboru, vršila preiskava zaradi budodelvta goljufije.

Vnajne države.

Giers v Parizu.

Ruski minister unanjih zadev, Giers, dosegel je včeraj v Pariz. Govori se sicer, da gre Giers v Pariz samo da poseti svojega sinu, ki je svetnik otdotnega poslanstva, toda tej govorici ne veruje nihče. Giers, ki ni poseben prijatelj Francozov, upiral se je dolgo temu potovanju in se udal le izrecnemu ukazu ruskega carja. Po posetu v Monci — poset v Parizu, to je gotovo tako čudno naključje, da nas strah in groza, ki obhaja nemške politike, kar nič prenenetilo ni. Giers ostane dva dni v Parizu.

Iz francoske zbornice.

Poslanec Lafargue, ki je bil zaradi krvavih izgredov v Fourmèsu obsojen na dve leti ječe, potem pa izvoljen v narodno zbornico, je povod velikim prepirom. Nasprotniki socijalistov in radikalcev ugovarajo volitve Lafarguea zato, ker je rojen na španskem otoku Cuba, akopram je bil njegov stari oče rojen Franco, in zategadelj trdě, da ni francosk državljan. Z druge strani skuša vladova ovreči volitev Lafarguea zato, da bi namesto njega poklicala podleglega kandidata vlade v zbornico. Ako se bodo razpisale nove volitve, glasovali bodo socijalisti zopet za kandidata, ki je zaprt zaradi izgredov v Fourmèsu.

Nemški državni zbor.

Na Nemškem pričakujejo parlamentarnih bojev, ker se je zopet sešel državni zbor, ki bodo imeli rešiti celo vrsto dosti važnih predlogov. Razen državnega proračuna, ki se je zopet povečal za 150 milijonov mark, razpravljalo se bodo tudi o novi trgovinski pogodbi med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, kar bodo brez nobene dvojbe rodilo bude debate, v katere utegne celo sam Bismarck poseči.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani, 17. novembra.

(Konec.)

Mestni odbornik dr. vitez Bleiweis-Trstenški pravi, da vsi govoriki, ki so govorili proti odsekovim predlogom, niso znali imenovati prostorov, katere bi bilo za to zgradbo pridobiti brez ogromnih žrtev. Da bi pa mestni zbor hodil molečovat h kranjski hranilnici za podporo v tej zadevi, to bi pač dostačno ne bilo. (Glasui občni doborklci.) Neko društvo ponujalo je poslopje za pošto v znesku 250.000 gld. in kaj rado bi ga bilo oddalo (Kliči kazino!) a predlog se ni vsprejel, dasi bi se gospodje prav radi znebili tega poslopja. Slišalo se je danes mnogo predlogov, a jaz zmatram iste le kot zgolj fantastične, kajti sedauje vodstvo hranilnico ni naklonjeno ne deželi, še manj pa stolnemu mestu. Ako se obljudljeno stavbiče ne da, potem ne bode ne poštnega poslopja v Ljubljani, še manj pa poslopja za drugo gimnazijo. Ne mogoče pa ni, misli govornik, da se poštnemu ravateljstvu priporoča, da se poštnemu poslopje bolj primakne sedanji kolibi, kjer sedaj spravljajo perice perilo in da se nameravana ožina ceste proti Fabiana biši in drugim hišam v isti vrsti razširi od 6 na 10 metrov. Sploh pa, če je dobiti boljši prostor za gradnjo poštnega poslopja, naj se

mestnemu magistratu naroči, da ga poišče, a dvojni je, da bi ga našel. V tem smislu stavi govornik tudi svoje predloge.

Mest. odb. Filip Zupančič misli, da so predlogi mest. odb. Prosencu popolnoma neizpeljivi. Ako se hočejo kupiti hiše Bernardova, Friševa, Rantova in še celo Lenčetova „pri belem volku“ na Marijinem trgu, potem je pač za odkup teh hiš 200.000 gld. premalo. Ako je gospodu Prosencu drago, da ide beračit h kranjski hranilnici, svobodno mu je, mestni zastop v svoji večini tega storil ne bode, ker bi bilo to nedostojno. Kar se pa tiče dr. Zupančičeve hiše, ne pride tista več v poštev.

Dr. Tavčar predlaga konec debate, kar mestni zbor vsprejme. Za besedo oglasili so se že prej nekateri odborniki, kateri so že govorili.

Mest. odb. Prosenc misli, da se vsled njegovih predlogov stavba poštnega poslopja prav nič zavlekla ne bode. (Mest. odb. Valentinčič kliče: „Prav gotovo!“ Dr. Tavčar: „Istina je!“) Kar se je govorilo o nedostojnosti, o moledovanju, to on odločno odvraca, ker ne išče nič zase, le za občni interes. (Smej!) Če je rekel gospod Valentinčič, da je v jednem kraju mesta vse, na drugem pa ničesar, mora govornik pač reči, da razven g. Perdiana (Nemir.) ni nikake kupčije v tem delu mesta. Kdo pa bode zidal kaj na Resljevi cesti? Tam je plinova tovarna, torej smrad, ki je neznosen. Če bi jaz (Prosenc) zastonj tam dobil stavbeni prostor ne zidam hiše. (Smej!) Ko se odstrani deželna in potem vojaška bolnica, potem bode prostor na Dunajski cesti, tam se bode mesto razvijalo in nikjer drugod.

Mest. odb. dr. Stare pravi, da je bil zmirom nasprotnik tega, da se zazida cesarja Jožefa trg. Druga mesta gledajo na to, da zadobe velike javne prostore, pri nas ravna se ravno nasprotro. Glasovalo se je, pravi govornik, za ta prostor, ker je dvorni svetnik Koch rekel, ako se ta prostor ne dovoli, vsaj dvajset let ne dobi Ljubljana poštnega poslopja in tudi on govornik (dr. Stare) glasoval je za to. Danes pa je druga mneuna, kajti manj mu je zato, ali se dobi v Ljubljani poštno poslopje v bližnjem času, kakor pa da bi se zazidal cesarja Jožefa trg za tako rekoč večne čase, in zato bode glasoval proti predlogu odseka, odločno pa protestuje, da bi se isti mestni odborniki, ki glasujejo proti odsekovim predlogom imenovali „kameleoni“ in „figa-može“, kajti vsak mestni odbornik glasuje zgolj po svojem prepričanju.

Poročevalec ces. svetnik Murnik se jako čudi prisiljeni preveč uneti debati o tem predmetu. Koliko je vendar mesto moledovalo pri ministerstvu za zgradbo novega poštnega poslopja! Konečno se je prošnja vendar le uslišala in vsprejela se je ponudba. Mestni zbor potrdil je predlog oddati za pripravno priznano stavbišče jedenkrat z 19., drugikrat z 18. glasi. „To jest faktum!“ in zdaj pa naj vse te skele nakrat umaknemo, unicemo? (Dobro! Vznemirjenje.) Kje pa je doslednost? Jaz je ne vidim v tem slučaju. Res je, iskali smo druge prostore za stavbišče poštnega poslopja in jaz sem hodil z gospodom županom in z dvornim svetnikom gosp. Kochom iskat drugih prostorov za stavbišče. Prav radi bi pritrdirli, da se razširijo ozke ulice in da se uravnajo trgi, tako, da se odpravi kresijsko poslopje, ali da se uravna Marijin trg, toda vse to je predrago. Prostor nasproti bavarškemu dvoru smo tudi ogledali, a rekel se je, tega nečemo, ni nam za rabo. Tudi Plikjevo posestvo v Frauniškanski ulici se je ogledalo, a bilo je istotako predrago. Mestna občina storila je gotovo vse, da najde boljši prostor, le da se ohrani cesarja Jožefa trg, a če ga ni za sedaj, ga pač ni. Mest. odb. Prosenc je trdil, da je danes stališče mestnega zbora drugačno, kakor je bilo v prejšnjih sejah; to ni res. Mestni zbor je sklenil, dati stavbišče na cesarja Jožefa trgu za zgradbo poštnega poslopja in da ima ministerstvo izjaviti se o tej ponudbi do 1. avgusta letosnjega leta. No zakasnili se je odgovor, ali to je slučaj, katerega zamorejo uporabljati le pravniki. Saj mesto ni dalo prostor, da dobi 10.000 gld. nego dalo ga je, da se sploh zida v Ljubljani poštno poslopje. In zakaj smo prostor dali? Le zaradi tega, da se sploh po državni oblasti kaj zida v Ljubljani, kakor se to zgodi v Gračcu, Libercu in drugod. A dajmo, gospoda, razveljavimo svojo ponudbo, nasledki ne bodo izostali, čutili se bodo, kadar bi zahtevali druge potrebne zgradbe, katere bi morala staviti v našem stolnem mestu država. Prosili smo za to zgradbo, ministerstvo predložilo je svoje predloge državnemu zboru, ta jih je odobril in cesar jih je potrdil. Ako danes umaknemo ponudbo, kakor to želi mest. odb. Prosenc, potem je od cesarja potrjena postava postala nična, kajti naslanja se le na našo ponudbo. Ni dvoma, da je prostorov za gradnjo poštnega poslopja v mestu dovolj, a treba jih je plačati, kar bi pa veljalo 260.000 do 300.000 gld. Kje pa se bodo dobili ti novci, tega nam ni nihče povedal. Ako se neče novo poštno poslopje 20. 30 in morda 100 let, potem naj se odklonijo odsekovi predlogi. Ali bode to mestu koristno, to je druga stvar. O cesarja Jožefa trgu govorilo se je v mestnem zboru že ponovljeno, jedenkrat v seji, ki je trajala celo tri ure. Ta prostor ne bode popolnoma zazidan po poštnem poslopju, ostalo ga bode še zmirom lep kos. Tudi šolski drevored razširil se bode, ko se postavi nov most in se bosta podrli mestni hišici

ob Vodnikovih ulicah. Predlogom dr. vitez Bleiweisa poročevalec ne ugovarja, naj se iščejo novi prostori a našlo se ne bode nič. Zato priporoča odsekove predloge, da se vsprejmo.

Glesuje se potem o predlogu mest. odb. Prosence, ki se, kakor smo že poročali, pri glasovanju po imenih odkloni in vsprejme odsekov predlog.

Mest. odb. Valentinčič je proti predlogu, da bi še mestni magistrat iskal nov prostor za stavbišče, mej tem, ko mest. odb. Kunc podpira predlog dr. vitez Bleiweisa naj se gleda še na novi prostor, ako ga je mogoče dobiti. — Potem se odklonijo vsi drugi predlogi Prosence in vsprejmo odseka in dr. vitez Bleiweisa nasveti, na kar se zborovanje sklene ob 9. uri.

Domače stvari.

(Imenovanje.) Katehet na nunski šoli v Ljubljani, g. Ant. Kržič, imenovan je učiteljem veronauka na učitelj. pripravnici Ljubljanski. G. Fr. Frankovič, glavni učitelj na učiteljišči v Kopru imenovan je stalnim profesorjem in profesor istega zavoda g. Julij pl. Kleiamayr udom c. kr. izpraševalne komisije za ljudske in meščanske šole.

(Občni zbor Šentjakobsko-trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani, se zaradi zaprek glede petja ne bode vršili to nedeljo, 22. t. m., kakor je bilo že naznano v našem listu, marveč drugo nedeljo dne 29. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v gostilni „pri Virantu“.

Odbor.

(Sokolski „jour fixe“.) Opozorjamо člane „Sokola“ še jedenkrat na prvi „jour fixe“ Sokola Ljubljanskega, ki bode jutri zvečer v steklenem salonu čitalnica. Sodelovala bodeta pevski klub „Sokola“ in vojaška godba. Polega tega čaka člane še neko iznenadenje, katero naznamo jutri. Začetek ob 8. uri.

(Gospodične Evg. Wohlmuthove) včerajšnje predavanje v Rudolfinumu privabilo je prav mnogobrojno in odlično občinstvo, ki je jako pozno poslušalo zanimivo recitacijo, ksteri snov je bila vzeta iz raznih literatur.

(Našega kruha pijan) je menda tukajšnji tovarnar z lončenino August Drelse. Te dni mu je tukajšnje okrajno sodišče doposlalo slovenski pisan odlok, a napominanega tovarnarja je to silno razburilo. Ne more mu v glavo, kakor pravi, da bi on moral vsprejeti slovenske odloke, on, ki je privandran človek na slovenskih tleh. Po sodnem redu so mu pa slovenski odlok na vrata pribili, kar seveda dobro drži. Gosp. Drelse se pa le naprej jezi, ker slovenski odloki niso slovenski groši, kateri so mu pač dobri in mu jih ni treba na vrata pribijati. Dobro bode, če mu jih Slovenci tudi na dom ne nosijo!

(„Slovenski Pravnik“,) organ društva „Pravnik“ v Ljubljani, ima v svoji 11. številki nastopno vsebino: 1. O stavi. 2. Deveti shod avstrijskih odvetnikov. 3. Iz pravosodne prakse: a) Pogoji tožbi na razodetno prisego. Zmota pri poravnaji. b) Prodavec mora dokazati, da je blago po pokušnji, če tudi jo ima kupec v rokah (343 trg. zak.). c) Zdražitelj eksekutivno prodanega posestva mora na njem vknjiženo služnost pešpoti, vožuje poti in živinogonje trpeti tudi tedaj, če je na stavku izven zdražila in če dražbeni pogoji ne zavezujejo izrečeno zdražitelja, da mu je prevzeti to služnost. d) Listina, v kateri potrjuje dolžnik s svojeročnim podpisom, da dolguje prodajalcu kupnino, zadoščuje zahtevam § 299. obč. sod. reda, četudi ni od dolžnika svojeročno pisano ali od dveh prič podpisano. Drugi odstavek § 144. obč. sod. reda misli le one listine, v katerih se potrjuje dolžno posojilo. e) Dolžoba §. 15. zemljeknj. zakona o hipoteki simultani velja nalično tudi za stvarna bremena. V razdelitvenem postopanju ni uporabljati §§. 24.—26. civ. pr. nov. na stroške pritožbe. f) Povračilo stroškov, če je narok preložiti v dokazovalnem postopanju. g) Premine li dolžnost za doto po §. 1220. obč. drž. zak. s smrtjo soproge? Kazensko pravo: Naj li kasacijski dvor, če se mu predloži ničnostna pritožba, odloči tudi pritožbe zoper znesek stroškov? (§ 392. odst. 1. kaz. pr. r.). 4. Književna poročila. 5. Razne vesti. 6. Knjižnica društva „Pravnika“. Upravnštvo opominja ob jednem vse one gospode, ki so še kaj na dolgu, da blagovolé to čim prej poravnati.

(Nove orglje v Uršulinski cerkvi v Ljubljani.) O tem 56. delu našega domačega umetnika g. Frana Goršiča piše prav temeljito in strokovnjaško č. gosp. P. Hugolin Sattner v

11. štev. „Cerkvenega Glasnika“, organa „Cecilijnegra država v Ljubljani“. Gospod pisatelj pravi, da se še nikoli ni lotil tako rad recenzije novih orgelj, nego baš pri delu, ki se sme imenovati veliko za naše razmere. Pravi, da je gosp. Goršič več storil nego je obljudil in mu srčno častita na tem delu. Uršulinski samostan se lahko ponaša, da ima sedaj najboljše orgle na Kranjskem.

(Mestna dela) Iz mesarskih krogov se čujejo opravičene pritožbe, kako počasi se dela novo poslopje v klavnici, da sedaj, ko bi že moralo biti vse zgotovljeno, še polovica ni narejenega! V klavnici, kjer se bode „mavžalo“, še ni ne duha ne sluga o kotlih, katere bi sedaj, ko se veliko kolje (posebno prasičev), nujno potrebovali, pri starih dveh kotlih, ki sta še v klavnici ostala ni mogoče vse opravljati. — In kako bi vse to že lahko zdavno zgotovljeno bilo, vsaj že pol leta „mažejo“ in „mečkajo“, pa le nič naprej ne pridejo. — Pa nekaj bi še radi vedeli, kdaj se misli nastaviti vratar v klavnici?

(Glas izmej občinstva.) Mej novejše velike stavbe, ki so se letos dovršile, spada v prvi vrsti velika deželna brambovska vojašnica na Poljanskem predmestju. S 1. novembrom so tudi že vojaki se preselili iz cukrarnice v to novo poslopje tako, da se je sedaj pričelo v tem delu mesta čisto drugo življenje. Zeleti bi bilo torej, da tudi slavni magistrat nekoliko več pozornosti obrača na ta del predmestja in skrbi, da bodo tudi ceste čednejše, podobne mestu, a ne deželi. Posebno žalostno je z razsvetljavo! V Streliških ulicah le par „leščerb“ brli, a od Poljanske ceste pa do vojašnice ni še nobene luči, tako, da je tu prava egiptovska tema. Pa še na neki „unicum“ hočem opozoriti slavni magistrat. V Streliških ulicah je neki usnjari, kateri ima pred svojo hišo na cesti zmirom polno umazanih vozov, tudi z gnojem naloženih, katere pušča po več dñij in noči na cesti stati. Ne vem, od kod ima mož to dovoljenje? Ali je mesto za njega in in njegovo malomarnost nasadilo ob cesti kostanje, da so tuk hiše od njegovih voz že vsi odrti? Prosim torej, da oblastva nekoliko bolj energično postopajo.

(Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 8. novembra do 14. novembra: Novorojencev je bilo 12. Umrlo je 20 oseb, mej njimi za grižo 1, za jetiko 7, za različnimi bolezni 12. Mej umrlih bilo je tujcev 5, iz zavodov 7. Za infekcijoznimi bolezni so oboleli: za ošpicami 11, za škarlatico 1.

(Zadušil se je) vsled izpuhtenja plina neki ubožec v poslopiji križevniškega reda danes po noči. Mrtvo truplo ponesrečenca prenesli so v mrtvašnico.

(Surovost.) V nedeljo dne 15. t. m. zvečer sprla sta se v Kozarjih pri Dobrovi dva delavca gospoda Seunig-a, France Selan in Jože Janežič. Selan vzame Šibko vejo in gre za Janežičem na dom, ta zgrabi motiko in udari z ostrino Selana po glavi tako, da se je precej zgrudil na tla. V tem trenotku pa sta prišli Janežičeva žena in njena hči, in sicer prva s sekirico druga pa z polenom. Ko vidita, da Selan na tleh leži, ga vdari žena s sekirico na noge, da ga je hudo ranila, hči pa med tem dobro s polenom udriha po njem. Selana so ti trije suroveži takoj pretepli, da je nezavesten na tleh obležal, in so ga morali še tisti večer v Ljubljano v bolnišnico pripeljati, kjer je že 17. t. m. zjutraj umrl. Zapustil je vdovo s štirimi nepreskrbljenimi otroci.

(Ponesrečen otrok.) Početkom t. m. izginil je šestletni dečko Ivan P. iz Gaberske gore v Litijaškem okraju in se navzlie vsemu poizvedovanju ni moglo zvedeti ničesar o njem. Pretekli petek našli so mrтvo truplo, katero so živali že vso ogolale, v nekem gozdu pri Zaplazu v Trebanjskem okraju. Dečko se je bržkone v gozdu zgubil in od lakote in mraza umrl.

(Nasledki žganje/pitja.) Hlapca Gregorja G. na Savi na Gorenjskem zadeła je kap vsled preobilega užitka žganja. Umrl je kmalu potem.

(Veselice.) Pevsko društvo „Velesila“ v Škednji v Tržaški okolici priredi veselico s petjem, deklamacijo, gledališko igro in plesom dne 21. t. m.

(Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah preložilo je svojo veselico z dne 22. t. m. na dan 8. decembra.

„Sokol“ v Prvačini naredi veselico dne 22. t. m.

„Sokol Tržaški“ priredil bode tudi letos v dvorani Malijevi Miklavžev večer, ki utegne biti tako zanimiv.

